

ELŐSZÓ

A változó idő sodrában idén ünnepeljük legendás királyunk, Szent László trónra lépésének 940. és szentté avatásának 825. évfordulóját. Ebből az alkalomból a Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja jubileumi rendészettudományi konferenciát szervez, és újból kiadja a 2001. június 26-án, „A határellenőrzés múltja, jelene és jövője” címmel rendezett első nemzetközi tudományos szimpóziuma korreferátumainak tanulmányszerű változatait, amelyek eredetileg Kaposi Attila szerkesztésében, a Határőrségi Tanulmányok 2001/3. különszámában jelentek meg.

A pécsi szakcsoportot 2000. május 17-én nyolcan alapították a Pécsi Határőr Igazgatóságon. Első elnöke dr. Tubák Zoltán határőr alezredes, titkára Gaál Gyula határőr őrnagy volt. Jelenlegi elnöke Zámbo Péter nyugállományú rendőr ezredes. A szakcsoport tevékenységében mérföldkő volt 2001-ben, a Határőrség ünnepnapja (Szent László napja, június 27.) alkalmából hagyományteremtő szándékkal megrendezett első tudományos fórum kedvező fogadtatása. A szimpóziumot azóta évente követik a széleskörű érdeklődést kiváltó nemzetközi konferenciák, amelyek tudományos értékeit a szakcsoport gondozásában 2002 óta megjelenő Pécsi Határőr Tudományos Közlemények című tanulmánykötet soros kiadványai örökítik meg. A szakcsoport tudományos szervező tevékenységét 2003-ban belügyminisztériumi Tudományos Munkáért Emlékéremmel ismerték el.

A pécsi hadtudományi szakcsoport tagjai aktív kezdeményezői és támogatói voltak a Budapesten, 2004. május 24-én megalakult Magyar Rendészettudományi Társaságnak, így a tudományos szervező tevékenységbe bekapcsolódott az abban az évben létrejött Magyar Rendészettudományi Társaság Pécsi Szakcsoportja is. A progresszív együttműködés azóta töretlenül szolgálja a hazai rendészettudomány fejlődését.

Egyedülálló tudományos szervezői munka következménye, hogy a szakcsoport másfél évtizede minden év június hónapjában nemzetközi tudományos konferenciát rendez azzal a céllal, hogy a rendvédelmi szervekhez kötődő alapvető kérdéseket színvonalas körülmények között, tudományos igényvel, de szakmailag adaptálható módon vitathassák meg. Emellett más időpontban, rendszerint a magyar tudomány napja körében, egyéb tudományos rendezvényeket (könyvbemutató, szimpózium) is szervez. Ezeknek rendszerint több funkciója van: egyfelől a Szent László napi konferencia tematikus tanulmányköteteinek, a Pécsi Határőr Tudományos Közlemények soron következő számának nyilvános bemutatása és méltatása, másfelől további aktuális, a rendvédelmi szervek tevékenységét érintő, tudományos igényességgel vizsgálható kérdéseinek szűkebb, a nemzetközi konferencia szintjét el nem érő keretek közötti megvitatása.

A konferenciasorozat deklarált célja, hogy kezdetben a hadtudományon belül, később önálló tudományos társaság keretében, külön diszciplínaként foglalkozzon a rendészettudománnyal és a rendészettel kapcsolatos specifikus ismeretekkel. Tudományos fórumot, előadói és publikációs lehetőséget kínáljon mindazok számára, akik a szakmai, gyakorlati kérdések mellett vagy azokon túl, elméleti igényességgel fordulnak a rendészet elmélete, az egyes szakrendészetek hasznosíthatósága felé.

A Szent László király szellemisége jegyében szervezett nemzetközi konferenciák számos erénye között meghatározó törekvés, hogy a meghirdetett téma mindig aktuális, lehetőséget ad a közéletet, a rendvédelmi szervezetek vezetőit foglalkoztató ellentmondások feloldását segítő, tudományos értékeket tartalmazó lehetséges megoldások – előnyök és hátrányok - megismertetésére. A konferenciasorozat eredményeként megállapítható, hogy a változásokhoz alkalmazkodva azokat befolyásolni is tudta, hozzájárult a rendészet tudományos értékeinek a megőrzéséhez és a mindennapok rendészeti gyakorlatának a fejlesztéséhez.

A nemzetközi tudományos konferenciasorozat rendezvényei azokat a kihívásokat keresik, amelyek jelentős befolyást gyakorolnak a rendészetre és a rendvédelemre. Teszik ezt Szent László király szellemisége előtt tisztelve, a régi gondolkodási rendszerek eredményeinek a megőrzése mellett, lehetőséget biztosítva az újnak: a rendészettudomány fejlődésének. A jövőbe vetett bizalommal tovább ápolják szent királyunk emlékét és tanításait, a törvényeit ismerve uralkodásának legfontosabb üzeneteit a jelenkor körülményei között alkalmazva.

A fenti gondolatok jegyében jelenik meg e kötet, amely különszámként egyfelől emléket állít a pécsi had- és rendészettudományi fáradozások első állomásának, valamint egyfajta időutazásként visszakíséri az olvasót a XXI. század kezdetére, amikor az aktuális kérdések ugyanúgy napirenden voltak. Azokat több mint másfél évtizede – az akkori titulusokat megjelölve – olyan személyek vizsgálták vitaindító jelleggel mint Prof. Dr. Tóth József, a Pécsi Tudományegyetem rektora, Hubertus Grützner nyugállományú vezérőrnagy, az Európai Rendőr Szövetség alelnöke, Prof. Dr. Andrásy György, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának egyetemi tanára vagy dr. Beregnyei József határőr ezredes, az Adyligeti Rendészeti Szakközépiskola igazgatója. Hozzájuk csatlakozott dr. Ernyes Mihály, a Belügyminisztérium főosztályvezetője, dr. Kobilka István alezredes, a Katonai Biztonsági Hivatal tudományos titkára, Mokos Tibor, a Pécs TV szerkesztő-műsorvezetője, később főszerkesztője, valamint a pécsi rendészeti tudományos műhely – dr. Tubák Zoltán határőr alezredes, alapító elnök mellett – jelenleg is meghatározó tagjai: Zámbo Péter határőr ezredes, Gaál Gyula határőr őrnagy és dr. Hautzinger Zoltán határőr őrnagy, akik a Pécsi Határőr Igazgatóság hivatásos állományú tagjai voltak.

Bízunk benne, hogy e gondolatokkal bevezetett kiadvány hasznos olvasmányként szolgál mindazok számára, akik élénken érdeklődnek a határellenőrzés szakmai alapokon nyugvó megközelítése iránt, és szívesen hasonlítják össze évezredünk első évtizedeinek lenyomatát a rendészettudomány szemszögéből.

Pécs, 2017. június 29.

A szerkesztők